

نوانه اسلام

مکره سی

فاطمه علیہ

مقدمه

نوع انسانه بالطبع مدنی و بربریه تعاون، احتیاجی ضروری اولدیفنده جهت جهت عقد روابط جمعیت و بسط بساط مدنیت ابر هوای ضروری سنی استحکال و بالندیج هوای کالیسینی رضی استصحاح اید کلمه . و بر هویت طرف طرف مختلف ساند و یکدیگره مخالف عرف و تعاملر ظهوره کلمه . اختصار سانه و مکانه ایس مثل واقوام ارسنه تنایه کلی کنور مکمل از قدیم لهری کنی عالمجکده کنی باشنه شایب یکدیگرک احوالنه بی خبیر قالند . و اگرچه میان لرند کایانلر و سفینلر و سائلر مواردات اولفنده اید سده اسفار بی و عجزیک ناک صهویتی و مواردنک قلنی حبیله محاکات متابعده اهالیسی یکدیگرک احوالنه تمامیلر واقف اولر صیب از جهلم بزجه اور و یانک بر طرفنده ظهور اید حادده هبند

وایر از ایجاد آن لحظه مواردات هرغالی. فصل و حرکت سرعت و سهولت کمالی
متعاقباً بخود بولاییم سیر و سیاحت بر مرتبه و ها سرعت و سهولت و برتری.
سیر و سفر بود و جریه سرعت کوره واسطه مخا بره او سوره تلفظ ده اختراع
ایلی. دیالیمید و نه بر سه ظرفنده الهیه وجه حوادث بساحت انجیده او کربنلو-
اولی. عالم بر سه طرز ده دو کمالی.

[illegible]

ہم پر مسافر دوسرے، ایسے ہی سوزلر سیاحت نامہ بولندہ یا لیسہ، انا۔ اور ویلہ
 رضی مندرجہ زر۔ اوہالہ ذکر اولیٰ سیاحتی و حقایقہ احوالہ سیاحت
 معلومات کتابی اکثر مندرجاتی رومانہ طرزندہ یا لیسہ حکایات مجملہ پر
 بکزیو۔

یوہا کلشفلر نے وہ نشت ایسور۔ اور والولرک، غرضہ مخصوصہ سندھی؟
 خبر۔ سیاحتی منبرہ حقیقی اکھوہ و معلوماتی مستحصلہ لہذا و لہذا
 شہری وہ مستحب، ایلمک اوزرہ بدل نقود و اتعاب و ہر وہ ایلمک
 افامہ واقعات عالمہ یوہا اوسرہ حقایقہ جوہاند۔ ہر خصوصہ قصوری
 ایسے کنیزدہ ارہ عالم قصوری اوسرہ کنندہ امور قدر علوہا بہ اولمان
 و کنی قباحتی نہ نقبندہ ہکرہ قاسوسندہ کینک قباحتی اولمان قدرہ
 حقایقہ حقیقہ اولمان۔

ہر مملکت اسوانہ و ہایوسنی کزملک و مواقع شہرہ رنی کورملک ہر اھا
 لیلمک افکار و عاداتہ کرکی کبی کب و قوف اولمان۔ ہر مملکت ہر
 حقیقیہ سند واقف اولہ بابلمک ہجیوہ ذکر و اناتیلہ کورلیسب قوسمہ

سندیم کلهوړه . بزده نشوایه ستور اولد پندنه انزلایه کور شمت سیاهنک
 ارککلی یخونه قابل دکل اسم ده اول سیاهیه مغیره انجده ارککلی قدر
 معلومات صاهیه اوسره ماراملر بولنور . ایته اثر واسطه سیمه سائر
 سیاهلر دخیل شوانه اسلامک احوال حقیقیه سی بالسرله اوکرنه بلورلر
 لکه اوبه اصحاب معلوماتنه اوسره ماراملر دخیل ساتی بلیدکلی فاملیا
 انجیه کیدوب ده دبلسز کی یوز بوزده باقمعه بشی اهدیه مارلر .
 واقعاتی بزده فرانسجه بیله خاتملر بولنور لکه ترک ده برهوی
 صرف افرانقه اصوله تربیه کورسجه فرانسجه بی ده کب معلومات انجونه
 دکل محضاً نام افرانقه اولمه مقصدیه اوکرنملر واحکام شرعیه ده بی هنر
 اولدقاری کی عادات ملیرینی ده ترک ایدرک تمایله افرانقه بشا مقده
 بولنقارنده بونرا ایلم کور شمت بلک اوغلانده کی فرنک فاملیا لریه قوشمه
 کی اولدیهی جرحله کندولرنده لهجی بشی اوکرنبلر من . برقمه فاملیا لریه
 ترک انجیه اولدقاری اصول معبته اسلامیه دار کندولرنده معلومات
 الهیه ایستلره دیه مبعیه اسلامک استقامت و صافینی (اوبولده

معاونت‌های اولدیغند (بیانه ابدیه‌یه که تشریف‌فصحنه همدلینک
شدندله اغزلرینه کلنی سولاییب، صکره ده عادت ایدیلده عادات ملییه ده
صانکه احکام شرعییه ده ایسه ده بیایمدهی سیدده بحث ایه مشرف‌مونه
اولدیغینه ده مظهر ایچونه بعضه اجهانک عزریاننه سب اولدیورلر.

غالباً اورودیلده سیاهنده شهرنیزه کلمه مادلرده بودقیقه‌ی ادراک
ایسه اولمیه لکه بودقدنیزه اسکى اهلده یاتیلده اسدم فامیلایرله
کوشک ارزومنده بولنورلر.

اهل اسدم فامیلایرندله برهافقی رضی فادیلر ایچونه کربا تخصیص علم و معارف
کنانه ایسه کین فرانزیم اوکرغاک دکل ترکیه ده زیاده تحصیلیه بایم نصیلرینه
صیفدره میورلر. بونزده انواج مطهرات و بنات زاکیانک و صده اولده
کلمه نیجه عیالات و ادیبانک علم و فضلده نه عال درجه لره وارسه اولدیورلر
بیایمده.

و شرعا فادیلرک بوزلری ناکیم، اولعیب، انجه صا جلدی سترانیک راجب
ایکه برهافقم خانمدریزه اجهانک عاکنه اولده بوزلری اولعیب

صاحبزادی آجیورسر . الحاصل بزم اور نہ مزبوسہ . نہ طرفہ کبیدہ مہکندی
 شائستہ شہزادہ . صاحبزادہ لہر شہزادہ افراط و تفریط فنادر . لہر مضمرہ اعتدال
 کرکندہ - (ضیاء المور و سطریا)

برہمادہ سیاحت مضیقہ حال کتب وقوف ایدہ باجیورسر . بچہ لہر فرا
 ندرجہ بیادہ لہر دہ احکام دینہ و افکار . دعوات ملیہ سنی محافظہ ایدہ
 اصول اسلام اور دہ باتا بانہ فامیلبار . ایدہ کولیسوج . قوشکاری مدہم کلور
 بیابانجیورسر کورم بونی تفریحہ ایہ مشکلدہ . طوغریجہ بک اوغلی اوغلی
 نازک اور دہ . اجنبیاریک بک اوغلی عالمندہ بقہ . بیہ طابانجیورسر ترجمانلور دہ
 اجہای تحفیات . بچہ صوری دقاری سؤللورہ ترجمانلور دہ جواب دیر مکہ بچہ
 اولد قاری . بچہ صوف اولسورہ دیو بیلور . بیاجیز سولجہ قاری سؤلر ایشہ
 اہلوزی بچہ مکاتبات مجاہد طہرینہ قویور .

مصلح انام اولدینی اور دہ اور و بالورک موضوع و حکمت اور دہ احکام
 دینیمزہ بر دہ بچہ اولد صبح بالکتر نسوانہ اسلامی مظلوم و مضور
 صاحبزادہ بربادہ مواظبات شہیدہ دہ بولن بولر .

ارباب سیاحت نہ بعضہ مضرب مآثر ایلہ واقعہ اور نہ محاورہ لرمده
 اور دیالوگ صفحہ ۱۰۷۔ باکلسہ زکھابریہ مطلع اولدم کہ جو
 بایدہ کی استفہام قلم رہ لھضم ایدہ معجب بنورہ اوینی بروجهانی
 مخیرہ مجبور اولدم .

برخی محاوره

کجیه سینه رمضان شریفه بگونه اورویا اصل زار کاشنده مادام ف... این
 بر قاره باسه (یعنی تا کنونی) الله نیک افطار سفره سی کور ملک ارزو
 سیم خانه مزه کلمه جهلی خبر ویرلی. ایکنی اوستی مسافر لکلی طبیارو
 بفرجه ده کنه مکده ایتر. یا هم ساعت صکره ایجو کلمه جهلی احباب ایلکله
 و خانه مزک نرهمانجه وظیفه سی عیده یی خانه مده اولفام مادام لرن مانو
 و شمیرینی آله اوزره بیلکله جاریه ده بانده اولره استقبال ایجو بفرجه
 قیوسه کنیک مادام ایجو ب ورونده فرانسه اولره رسم قیوسه
 آسیدی باسجه بر بریزه ال ویرک مادام ف... خانه مزک باسه قالیقه
 هندنده بولسانه بانده کی جاریه دخی ال اوزارنج جاریه مادامک
 دیگر الله کی شمیرینی آله کبرو جهلی. دیگر جاریه لره مانطو وایقلا

آلویب مسافره صالونه کورتورک . صاحبه خانه ایام فامیلیا هفتی

کنه برینه تقدیم انیم .

مادام ف . . . اولونه بیه ایم قورده سی برقادیه اولویب الهه ایه

قورده قورده لرنده واریدی . مادام ف . . . زو هفتک داله دخی

مادامک رفاقیم ایلک رفعا اولورده استاجوله کلمه لرایدی .

ترک عادت اوزره طاقی وقیره اکرانه نکلره مادام ف . . . ترک اصولی

اوزره دوشمنه باطله کورمک ارزونده اولدنی حالدیه بیهالونده

فتایه وقولتقدیه تیفه برشی کوره مدیکی بجهونه تعجب ایلدیکنی واکرمکله

اولوب ده خانه مزک دیکر اولورلرینی دخی کزدیرر ایلک محنونه اولور هفتی

سویکی . کنه برینی محنونه اتمک بزجه ده موجب محنویت اولور هفتنده ارنه

لرنیک انقازینه حالیه هفتیزی جولیا افاده ایلدم . براتساده مادام

ف . . . قایقوده طوره باسه قانقادی ایله ایام دیدی که :

ف - - - دمیبه شوفاغه ال ویدوم آلدی . شمشیرمی آلدی شمدی ده

بزمده اولور میجب ایافده طوره بجه سیمی ندره ؟

به — هونك جاريه در مادام .

ف — باشنده کی دیگر قیله ؟

به — انزده اوچه مادام .

— نکه اما مادام بونک قومونده کوی ورماعنده بوزوک برده
کونله ساعت وقور دونی وار . دمی بونک خاتم اولدیفنه زاهب اولدیم
کبی شری ده جاریه ایس دیگر لرندن — فضا او سوله هلیاتی نه دره اولدیم
مزنه اییورم . شو طرند کی کینج قیزک بالکنه قومونده بکوی وار اما اوچی
قد — قیله دکل رشفه برشی ده بونه . اوته طرند طوله شونک ده
ساده ساعت وقور دونی وار ! ...

به — خاتم طهره ایییکلن جاریه بو هانک باسه قالفی یعنی دیگر
جاریه لرک مدیره کی برشی دیگره . او برلی انک الله کله — الیم
دیگمت وصا هدرنی طامو کی جمله امور وخص صدرنی کنه گیری اوکره نوب
باینجیه قدر باسه قالفه بیار راولج نبه — دیکل جرافلرینه باییدیر .
قاج جاریه واریس هینه والده لک وظیفه سی جرایده . لکینه

نظافت و طهارت بی خانۀ ملک خانگی با سه فاله در سه صوره . ایست
 ملک امکی دیگر لرزیده جوده اولدینی بجهوده امکنه پغابی افندیسه ده
 کنایه اولهده لری ویرتد . شوکوهکه کلجه درت یاشنده ایکنه آلهسه
 وشدی قدر کنایه امک ویرتد . شدی اوده درت یاشنده در . بوزمانه
 قدر اقتداری اولهده جهنده کنایه خدمت یوکلایم مامسد . انی بوزنه
 اولکی با سه فاله مستعد اوده جه قارنده برینه با قدر مشد که او جهلده ده
 شمدیکی با سه فاله اوده سزک صور دیفکر شوقیز در . ایسته بوکوهکه ده
 بوزنه صکره خدمت یکلایم جهکر . اوده شدی قدر کنایه ویرتد
 امکی بوزنه صکره اوده جهکر . قوموغنده کی کوبی ده آیلنده
 بریکدیه اولدینی باره ایم آله . دیگر شولی جور دیفکر چهار ده ده
 یکی اولدینده بجهوده بساحت ایلم قور دونه نائل اولهجه قدر امل ویرتد .
 ف — مادام ایستیکم سوزلر بنی روچار جهیت ایلجور لر . سزی
 اهنهز ایتمه ایسم بعضه تفصیلات ایسته جهکم .
 به — جور کنز ...

ف — بودند اولکی باسه قالفه ده جفت ایدور دیکز . او نه اولی؟

به — کنی یزنی طوته بیله جفت جیلفار نیسه یزنجی وظیفه سنی انعام

ایله یکی جیفته کنیسی قوجه یز دیرلی . شکی اویچ هومضی وار .

— نه ده ده؟

— طبعه اولوب کینه یکی زوجه نك خانه سنده .

— باسه قالفه له اسکیده اسکیمس قالور؟

— خبر ! به باسه قالفه نك نیسه دیکلی به قاج جابه نك انجیده

له انکیسی ره هازکی مستعدا به خانه نك خانگی انی باسه قالفه انتخاب

ایده . دیکر لری ده انك کیس امكنه مقابل له ایله ناش اولور . وقدم

کجه ایم اسکیت عنوانه نظر اولور سه ده باسه قالفه اوله مازلر .

لکه باسه قالفه ده کنه یزینه خمیده اولدیفی کیس آمرانه خدمت بیوره

محب ارقداسه معاملسی ایدرک طانیلیقله اخطاوات و تنبیاته بونور

— برده آیلجه رحیمه ایدکین . جابه برده آیلجه وبرمیکز؟

— شبر بیومه . واقعا جابه لرنک البه وسازه مشله له در لواضبا

جانتی افندی توی اید ایسه ره انورده رخی جانده وار. لهر جانده ره

ارزو و لکوس واردر. بلکه اوکونه خانده بونجابه بریمه جانده

ایتر. بلکه افندیست یادیقی البسده بقیه درلوسنه اوزده نور

بوئری ره آیفیله و آیفنده برکیر دیک یاره ایم آلور.

— بونده بقیه اسکیکه لهدیه و بریکان. اویمسی؟

— یانکزه لهدیه دکومادام. برهاریه جیاده ایدیلکی زمانه آئی جیایدر

اگر افندی یکه خوشنود ایدیه برهاریه ایسه و افندیست ره اقتداری وار ایسه

اوهاریه برده او آلور.

— سزهاریه لری یاره ایم صانوده الیور صیکان؟

— اوت! لکمه ویردیکان یاره یی آئی صانانه ویرپوزنه اندیه جیایره

برخاشده بونه. صانانه اقربانه دیاضرد افندیسه فاشده وار. بسله

میده ایسه جیایه لری عقلی اوزیمیزده براقما مقلعنه امرالینونه.

انک بجهونه لهر جیایه نلک امکانه مقابل لهدیه دیاره و جیایه ویرپور.

— او حالده بوئر برنوج خدمتی دیلک.

— اوت! برزده آیلانی بیلفانی خدمتکاره بکزر لر. فقط
 بر خدمتکار طوئندفده اجراتی و مدت خدمتی نقیبه اولور. اجرتت
 یا خود مدتت مفدای محببول اولور. بر چهاره فاسده اولور. هالبوک
 بر چهاره بجوبه نه قدر یاره صرف اولنجهنی معلوم اولنجهنی کین مدت خدمت
 متی ده معینه دکلد. بنا؛ علیه چهاره فاسده ی بکزر بر معاملده در.
 فقط عادت و تقاسل بر وجهه جاری اولند. و چهاره بجوبه افتدینند
 صرف ایده جکی یاره چهاره نک صداقتن و افتدینت تروتنه کوره
 اولور. و بونی عرف و عادت نقیبه اید. و مدت خدمتی اگر چه معینه
 دکلد ده = طوئسنه خدمت اتیکده صکره جاری بی ازاد ایدکن
 و قدرت و تروتنکزی یوه ایسه ازاد اید هکت بر اهل مروته صانتاز =
 دیو شریعت اراقتند. هالبوک عرف و عادت بر درجه دهها برور
 کیدوب یدی منه صکره جاری لرین ازاد اتیختلر نقیب اولنقدده در.
 اهل ربانت و مروت اومره خانداندرده ایسه بر قدر ده طوئلر.
 زیر چهاره ازاد اتیختلر بجوبه دینجه یکت هوبه سبیل وارد در.

از جمله بکیم بر سرانه نائی اولجہ شکران اولجہ اوزره بر قول ازاداید.
 بعضی دیه شویم بر مقصد مصله کلوس بر قول ازادایدیم دیو
 نذر اندکده بوندی برینه کترملک واجب اولور. اگر چه وجهه دیسی
 اولورس وجهه مکنه کندیکی کونه ازاد ایدیلور. وجهه اکر در در
 یاسنده مکنه ویرلدیکی ایچوره وجهه داریرینک مدت اسارتی ده
 درت سنه اولور. ویر آدم قصدا بر کونه اور وجهی بیب اکا بر قول
 ازاد اتجک فرجه اولور. قدرتی بوقر انشمه بر کونه اور وجه طرنا.
 دجک اولور که بر قول ازاد اتجک انشمه کونه اور وجه برینی طرنا.
 ایسته بوییم بر طاقم اسباب شرعی واداب مله وار که اهل اسدسی
 قول ازاد ایلمکه مجبور ایدر.

— یکی اما خدمتی ایستدیکی بر قیود کیدر. چهارینک افندی
 ظالم ده اولس بویوره اککه مجبور اولرجه.

— بخیره! به چهارین خوشود اولدینی قیودر کینسی ایچوره بنی
 صاکنز دیس کافیدر. وکنه بملک بکنه جکی مشوییم صاکنز.

بکنند یکی مشتری به جبراً صابونهای عارت بود . شرعاً آب اسرافنده
 هیچ به وجهه ظلم و جفا جائز نکند . محکوم در محفلنده قاضی انصاف
 جهالت اید .

— او حالده بزرگ ده خدمتکارده فرقی خالیور .

— خبر مارام ! خدمتکارده قاضی او قدر بزرگهای دکله خدمتچی
 بالکن آیفنی آور . بستیدیکم زمانه از ده دیر برز جفا کید .
 قوه به وار . اید کنی کنی جریانور . قوه سیاه کجیه معیوب آیدم
 صبه اولور سه ینه کنی کنی به ارادیکه جریه بودم دکله ! جریه بی
 کلیمه اتیکی قوه سیاه کجیه معیوب آیدم جریه اولور سه طوفانیده لوفری
 باباسنک خانه سی کی افتد بسنک خانه سه کلور . مناسب بزوجه
 بولور سه تکرار اولدیرمک افتد بسنک و طیفه سی اولور . نیشده
 دکله اولور سه افتد بولور سه ایبه تعلیم و تدبیر ایجریه معاونت
 ایدر . زوجه نه ظلم کور سه کنی مدافعه ایله جلی اولور سه افتد
 تلکایت ایدر . زوجه وفات ایدر باده کنی اداره به کافی

میراث برافراز ایسه ایسته مادام شوخیه ده اشخی باقیگز شو
 کو میچک اوغلنک انده طوق بگزینانه ازادی جاریه کی هویمینه
 برابر اقلینک هائسه کاور . چونکه بر ازادی جاریه کنیسی اداره ده
 عجب خالین نفی برده لکیم ازاد انیمه ایسه انی انفاه انیمه واجب
 اولور . امتناع ایدرسه قاضی آنی جبر انفاه انیدیر . بالعکس بهابره
 ثروت و سامانه مالک اولدین حالده بدولت فوت اولورسه ازادایه
 کیمه انک میراثنده همه آلور . دیک اولور که بوئر فاملیا اعضا
 معدود کیمه . برضمنجی به حکمی فری ضد نفیسی انیت ایدر میز . لکه
 هابره مزه لکینک آناضار لری نسیم ایدرز . چونکه ضیانت انیمه
 اقلینه کنینده اوقده بیوک به مناسبت وارتباط بدور که
 اقلینه ضیانتی کنینه صایار بر اولود والدینه ضیانت ایدر
 بیورسه بهابره ده اقلینه ایدر بیور . اقلینسی ضیانت اولورسه
 والده و بدین غائب ایلمکده تور خانه اولور کی هابره لردر افند
 یلرین ایلرند قاجیره جفلرند تور قمره جهانه و کوکلده خنیم

بقارر . کنیزینک باشی آغلیس افندی بری ده کنیزینه او یله باقدیر
 هاریر ائار اولقدن صکره نره ب ایندرسه کیمک کنی بیاضا
 نده اولدین حالده سدی ی قدر لجهجی افندیست کنیسه اولنجی قدر
 اولجه صماینی ترک ایه یدر واقرباسلک یانین عورت ایلومده .
 — کنیسی صماتانه یدر ووالده واقربا وعلقاساندن البت نصرت
 ایتدردن ائک ایچونه .

— باردونه مارام او یه اولدینسی ماعده بیور رسکر ایضاح
 ایدیم .

— ماعده نه دجک رجا واستر جام ایدرم . به اسیرله اینه
 یکمده شفه به حالده کور دیکم کی اساری ده بلام دیکمده بنود بنود
 بشفه صورتده سزده اینه یورم . سز ایضاحات دیرمده اوشما
 اولر کنی یه مارام بی سزی سولیدنجیه قدر رجا به اجهبا . ایلیمده
 رجا ایدرم مارام دلام ایدکن .

— چکر سزده کوزل برتیز هو جه طوفنجی ؟ نصک اور ویا ده

بیاد بگاز و جریاد و غنود و جوقفاری .

*En attendant sur mes genoux beau Marchal
endormé vous*

کسی بنابر ایام او بود و ب دها او صبارک اوامه طفرلبنده ابکه مارشال
جنرالامه رنبرینی دهنارینه برلندبره رک عکرمکه لهوس وریایو ایس
جکسارده کوزل قیز جوقفاری = استانبوله کیدرسبه ! یاشاز و جسی
اولورسبه ! بوداده کی تعلقاتکی اونورمه ! اعانه ایت = بنکریام او بود و لرز
جوقفه موقردی اکمودی خاله سنک نیزه سنک استانبوله سعادت
واقبال مدایج کنده سنک قومقونین طولیدیر . جوقفه لهوس اولقه
بیورکه به ده نه زمانه کیده حکم دیه خوب خوب جوقفومغه باشور .
ابونجی جوقفومغه جانه وکوکلدنه خدمت ابد رک باقار . چونکه قیزک
کوزلدیر . برکونه کنده یرنیک ولی نعمتی اوله جفته شبرله بوقدر . قیز
کنده ینی طایفه ینی برسنه کلدیکی زمانه ارتقه والدینه سولیمکده اوله طایفه
کنده ینه کورینه یار سوه استقبالنی لهم سنی اولونه قیز لایله سولیتور

و کذبى ارتقه بخوره کوند بورلر ديه تشکيه باشند . البته
 کوييلور با مارام بويد و والده قيزلرني ديكر مملکته بکلمکده
 اوده نثانيه کوند بورلر . لهم ده اوبه پشاني که قيزلرني جيلان
 سز مصرفن قبه ايدور . اندر بقه بچولهرلره غمه ايلور . قزده
 يد و والده واقربا سنده کذبى بکلمکده اوده سعادت واقباله
 ايشک ايجوره آريلور . لهم ده اوبه مردان بصورته آريلور که
 = کذب زوجه بولور ايجوره سز زحمته صوفچورم . انى به کذب بولر هيم
 ني بوبور کتيرنجيه قد و يرد بکلز املی ده کورکز نص کبارنه بصورته
 سز اوده يه هکيم = ديلک ايتديکي اهدوشيلور . چونکه کتيدکي
 يده ايتديکي کبي برزوجه و سعادت بولر هيمه آينه ده کی تمثالی
 ثامينات قوبه ديرشد . اهدوشيلور با مارام اگر کذبى کوند سز
 لرايه البته اوزمانه بوقيز فاملياسنه خصم اولر هيمه . کله لم
 کوزل اوليان قيزلره بوئورده دیکر لر نه کی ايد اولر يغمه يعنى آينه
 لر نه اوبه بر ثامينات اهد فلر نه عهملرينک اوزده ميا صيانه